Підійди до річки ясного сонячного дня. У воді, там, де неглибоко, видно риб. Це не риби, а рибенята. Великі риби повтікали, як тільки ти підійшов до берега. А малі рибенята не бояться і гуляють собі в літній теплій воді. Коли вони повиростають, то стануть хитріші і теж тікатимуть від тебе. Деякі риби виростуть дуже великі. Деякі будуть трохи менші. Верховодки й бубирі будуть завбільшки з мій палець.

Та є й такі риби, що й повиростають і плодитимуть рибенятка, а самі все ще будуть малесенькі, та так і зостануться завбільшки як півсірника. Більші вони рідко бувають. Самі вони пузатенькі, очі в них банькуваті, плавці червоненькі. Звуться вони пукасі. Коло берега їх буває мало, а шукати їх треба в таких затоках, де не біжить вода, а стоїть.

Я розповім, як Іван ловив пукасів.

Був у Івана солом'яний бриль — батько йому купив на колгоспному ярмарку. Отож Іван скинув штанці і поліз у воду між очерет.

За очеретом невелике було плесо — тиховід. Там батько вихідного дня ставив ятери — Іван те місце знав. Там же батько й показав йому на пукасів. Пукасі плавали собі поміж лататтям і шукали поживи.

Іван проліз стежкою між очеретами і вибрався на плесо. Там було неглибоко — Іван і пупа не замочив. Пукасі й тепер плавали між лататтям. Іван став спокійно. Пукасі підпливли до нього і стали черкати його по ногах.

Іван узяв свого солом'яного брилика, накришив у бриль трішечки хліба і спустив брилика на дно. Як тільки позбираються пукасі понад брилем, Іван підійме його вгору разом із пукасями і впіймає їх.

І правда, пукасі швидко занюхали хліб і почали пастися над брилем. Іван хотів уже витягати, коли щось побачив: недалеко від бриля понад самим дном стояв перістий окунь і дивився на пукасів, мов кіт на сало.

Окунь трави не їсть. Хлібом його теж не занадиш. Він любить рибку попоїсти.

Та пукасі теж не дурні і не люблять, щоб їх поїдали. Отже окуневе життя не легке. Хочеться впіймати, а пукасі тікають. Що робити? Треба сховатись.

У окуня на спині такі темно-зелені смужки. Як притулиться окунь до водяної трави, до водоростей, то його не видно. Притулиться й жде, аж поки припливе якийсь пукасик. Так і цей окунь. Стояв понад самим дном і чекав.

Довго так чекав окунь, поки побачив, що пукасі коло нього не плавають і все вовтузяться над брилем. Окунь крутонув хвостом і подивився в бриль. У глибу бриля було темно і затишно. Сховатися там можна було краще.

Тож окунь довго не думав, а пірнув у бриля і затаївся на дні.

От що побачив Іван, коли хотів витягати бриля. Як же тепер бути? Витягти бриля — то, може, окунь злякається і втече. Іван став малу-помалу підіймати бриля — дуже тихо. Уже пукасі були над крисами бриля, а окунь так і не ворухнувся — задивився на пукасів.

Так його Іван і піймав разом з пукасями.